

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Допускається до захисту
завідувач кафедри обліку і оподаткування

Хомовий доцент С.М. Хомовий
(підпис) вчене звання, ініціали, прізвище
« 20 » листопада 2023 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

ОБЛІК І КОНТРОЛЬ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ КС «ФІН-КРЕДИТ»)

Виконала: Старостенко Юлія Олександрівна
прізвище, ім'я, по батькові

Старостенко
(підпис)

Керівник: доцент Хомовий Сергій Михайлович
вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові

Хомовий
(підпис)

Рецензент: доцент Биба Валентина Анатоліївна
вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові

Биба
(підпис)

Я, Старостенко Юлія Олександрівна, засвічую, що кваліфікаційну роботу магістра виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Затверджую
гарант ОПП «Облік і оподаткування»

професор І.В. Свиноус
(підпис) вчене звання, ініціали, прізвище
« 19 » грудня 2022 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу здобувача

Старостенко Юлії Олександрівні
прізвище, ім'я та по батькові

Тема: «Облік і контроль розрахунків з оплати праці» (за матеріалами КС «Фін-Кредит»).

Перелік питань, що розробляються в роботі: теоретичні основи обліку та контроль розрахунків з оплати праці; облікове забезпечення розрахунків з оплати праці на підприємстві та шляхи його удосконалення; особливості контролю розрахунків з оплати праці на підприємстві та напрямки його удосконалення.

Вихідні дані : звітність КС «Фін-Кредит».

Календарний план виконання роботи

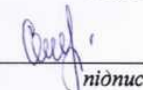
Етап виконання	Період виконання	Відмітка про виконання
Огляд літератури	січень-лютий 2023	
Теоретико-методична частина	березень-квітень 2023	
Аналітична частина	травень-липень 2023	
Рекомендаційна частина	серпень-вересень 2023	
Оформлення роботи	жовтень 2023	
Перевірка на плагіат	листопад 2023	
Попередній розгляд на кафедрі	листопад 2023	
Подання на рецензування	грудень 2023	

Керівник роботи

підпис

доцент С.М. Хомовий
вчене звання, ініціали, прізвище

Здобувач

підпис

Ю.О. Старостенко
ініціали, прізвище

Дата отримання завдання « 20 » грудня 2022 р.

АНОТАЦІЯ

Старостенко Ю.О. Облік і контроль розрахунків з оплати праці.

Досліджено такі функції оплати праці працівників як регулююча, соціальна, функція формування та збалансованості платоспроможності національного ринку, а також структурна, захисна та інноваційна функції. Аналіз бухгалтерського обліку заробітної плати показав, що це є досить трудомістка робота, тому на КС «Фін-Кредит» він виконується автоматизовано.

Рекомендуємо впровадити у спілці погодження періоду відпустки у графіку. З цією метою відповідно до функціонуючого законодавства враховано, запропоновану процедуру узгодження етапів надання річних відпусток працівникам.

Розроблено «Картку внутрішнього фінансового контролю» для досліджуваного підприємства. Результати з даного документу пропонуємо заносити до Журналу обліку внутрішнього контролю.

Встановлено, що внутрішньогосподарський контроль це одна з функцій керування господарською діяльністю організації. Однією з його основних питань є забезпечення даних про роботу організації з метою прийняття результативних адміністративних висновків, що допустимо лише за раціональної його організації.

Аналіз складу працівників КС «Фін-Кредит» визначив їх невелику кількість, тому тут немає окремого відділу чи ревізора (контролера), який здійснював би внутрішній контроль, що дозволяє вчасно виявляти помилки, запобігати ризикам та їх наслідкам. У зв'язку з цим нами було розроблено методику впровадження системи внутрішнього контролю у даній організації. Внутрішній контроль, на нашу думку, в КС «Фін-Кредит» має вводитися поетапно.

Ключові слова: Оплата праці, облік, внутрішньогосподарський контроль, перевірка, інвентаризація.

ANNOTATION

Starostenko Yu.O. Accounting and control of payroll calculations.

Such functions of remuneration of employees as regulatory, social, function of forming and balancing the solvency of the national market, as well as structural, protective and innovative functions were studied. The analysis of payroll accounting showed that this is a rather time-consuming job, so it is performed automatically at KS «Fin-Credit».

We recommend implementing the approval of the vacation period in the schedule in the union. For this purpose, in accordance with the existing legislation, the proposed procedure for coordinating the stages of granting annual leave to employees has been taken into account.

An «Internal Financial Control Card» was developed for the enterprise under study. We suggest entering the results from this document into the Journal of Internal Control.

It has been established that internal control is one of the functions of managing the economic activity of the organization. One of its main issues is the provision of data on the organization's work in order to make effective administrative decisions, which is permissible only if it is rationally organized.

The analysis of the composition of the employees of the «Fin-Credit» CS identified a small number of them, therefore there is no separate department or auditor (controller) that would carry out internal control, which allows timely detection of errors, prevention of risks and their consequences. In this regard, we have developed a methodology for implementing the internal control system in this organization. Internal control, in our opinion, should be introduced gradually in KS «Fin-Credit».

Key words: Payroll, accounting, intra-household control, inspection, inventory.

ЗМІСТ

	стор
ВСТУП	4
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЬ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ	7
1.1 Економічна сутність поняття оплата праці та підходи до її визначення	7
1.2 Функції, види та форми оплати праці	11
1.3 Основні завдання обліку і контролю розрахунків з оплати праці на підприємстві	16
1.4 Нормативно-правове регулювання обліку та контролю розрахунків з оплати праці	20
Висновки до розділу 1	25
РОЗДІЛ II. ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТА ШЛЯХИ ЙОГО УДОСКОНАЛЕННЯ	27
2.1 Фінансово-економічна характеристики КС «Фін-Кредит»	27
2.2 Характеристика організаційної роботи бухгалтерської служби та оцінка базових засад облікової політики підприємства	34
2.3 Документальне оформлення розрахунків з оплати праці на КС «Фін-Кредит»	37
2.4 Синтетичний та аналітичний облік розрахунків з оплати праці на підприємстві	43
2.5 Шляхи удосконалення обліку розрахунків з оплати праці на підприємстві	48
Висновки до розділу 2	54
РОЗДІЛ III. ОСОБЛИВОСТІ КОНТРОЛЮ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТА НАПРЯМКИ ЙОГО УДОСКОНАЛЕННЯ	55
3.1 Джерела внутрішнього контролю розрахунків з оплати праці ...	55
3.2 Особливості внутрішнього контролю розрахунків з оплати праці на КС «Фін-Кредит»	59
3.3 Шляхи удосконалення контролю розрахунків з оплати праці на підприємстві	64
Висновки до розділу 3	74
ВИСНОВКИ.....	76
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	79
ДОДАТКИ	85

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Базилевич В.Д., Базилевич К.С. Ринкова економіка: основні поняття і категорії : навч. посіб. К. : Знання, 2016. 263 с.
2. Безбатько О., Манакіна В. Удосконалення системи оплати праці: проблеми та шляхи вирішення / *Довідник економіста*. 2017. № 7. С. 70-74.
3. Безверхий К. Облік і звітність розрахунків за податком на доходи фізичних осіб / *Бухгалтерський облік і аудит*. 2015. № 5. С. 27-37.
4. Белова Н., Бобро А. Справжній бух облік. Х.: Фактор, 2015. 1072 с.
5. Білуха М.Т., Микитенко Т.В. Фінансовий контроль: теорія, ревізія, аудит: підруч. для студ. вищ. навч. закл. К.: Укр. акад. оригін. ідей, 2015. 888 с.
6. Брезицька К.Ф. Аналіз сучасних систем оплати праці в зарубіжних країнах / *Управління розвитком*. 2011. № 8 (105). С. 48-59.
7. Бухгалтерський словник / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. Житомир : Рута, 2011. 224 с.
8. Васильчак С.В., Жидяк О.Р., Полянчич Т.М. Теоретичні основи формування оплати праці на підприємстві / *Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України* : зб. наук.-техн. праць. Львів : РВВ НЛТУУ, 2021. С. 35-48.
9. Величко Р. Виробничі витрати як об'єкт управління фінансово-економічною безпекою / *Забезпечення сталого розвитку аграрного сектору економіки: проблеми, пріоритети, перспективи* : матеріали XII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції 28-30 жовтня 2021 р. : В 2 т. Том 1. Дніпро : Видавничо-поліграфічний центр «Гарант СВ», 2021. С. 10-12.
10. Ворона Н., Білова Н., Чернишова Н. Документальне оформлення нарахування заробітної плати / *Податки та бухгалтерський облік*. Спецвипуск. 2018. № 50 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/june/issue-50/article-18971.html>.
11. Гуль Т. Заповнюємо Табель обліку робочого часу / *Бухгалтерська*

газета «Оплата праці». 2018. № 18/1. С. 86-90.

12. Демченко М.М. Контроль виплат працівникам підприємства / *Молодий вчений*. 2018. № 3 (30). С. 70-74.

13. Демченко М.М. Облік та оподаткування виплат працівникам підприємства у контексті законодавчих змін / *Молодий вчений*. № 2 (29) лютий. 2018 р. С. 31-36.

14. Дорош Н.І. Внутрішній контроль та аудит в управлінні ризиками на підприємстві / *Вісник Львівської комерційної академії*. Серія: Економічна. 2014. Вип. 44. С. 148-152.

15. Дробязко С.І. Організація бухгалтерського обліку заробітної плати працівників підприємства / *Економіка та держава*, 2022. №1. С. 4-8.

16. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 13.07.1999 р. / *Все про бухгалтерський облік*. 2000. № 11. С. 3-6.

17. Закон України «Про відпустки» від 15.11.1996 р. № 504/96-ВР. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

18. Закон України «Про колективні договори та угоди» від 01.07.1993 №3356-XII. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12#Text>.

19. Закон України «Про оплату праці» від 10.07.03 р. № 1086: IV із змінами і доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

20. Інструкція «Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку, активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій» : Наказ від 30.11.99 р. № 291, [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>

21. Калина А.В. Розвиток соціально-економічної категорії «заробітна плата» та передумови для формування її гідного рівня. Соціально-трудова відносина: теорія та практика. 2019. № 1. С. 212-223.

22. Калина А.В. Соціально-економічна сутність заробітної плати / А.В. Калина / *Формування ринкових відносин в Україні*. 2003. № 4(23). С. 109-121.

23. Карпа М.С. Особливості розрахунків з оплати праці та шляхи їх оптимізації / Бухгалтерський облік, аналіз і контроль в системі управління підприємства: матеріали V науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених; [відповідальний за випуск Бачинський В.І.] Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2019. С. 111-113.

24. Касатонова І. Організація обліку заробітної плати на підприємстві та її нормативне забезпечення / *Бухгалтерський облік і аудит*, 2018. №9. С. 18-25.

25. Коваленко О.В., Привалова К.В. Вдосконалення системи оплати праці на підприємстві / *Вісник Запорізька державна інженерна академія*. 2014. С. 51-55.

26. Ковальчук В.М., Лазаревич М.В., Сарай М.І. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. К. : Знання, 2018. 647 с.

27. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322:VIII із змінами і доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95%D0%B2%D1%80/ed20220213#Text> (дата звернення 16.08.2023).

28. Конституція України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>.

29. Корягін М.В., Попкова О.О. Аспекти законодавчо-нормативного регулювання оплати праці та її бухгалтерського обліку в країнах СНД. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://eztuir.ztu.edu.ua/840/1/22.pdf>.

30. Крищенко К. Удосконалення організаційно-економічного механізму управління оплатою праці / *Україна: аспекти праці*. 2017. №6. С. 9-16.

31. Лень В.С., Штупун М.П. Виплати працівникам: поняття, структура та облік / *Проблеми і перспективи економіки та управління*. № 2(2). 2015. С. 266-274.

32. Маркс К., Енгельс Ф. Капітал / Твори. Т. 23. С. 169. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uaio.ru/marx/23.htm>
33. Мелень О.В., Потоцька О.А. Загальні принципи організації обліку та документування операцій із заробітної плати та розрахунків із працюючими / *Держава та регіони*, 2020. №5. С. 136-141.
34. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 19 (МСБО 19) «Виплати працівникам» затверджений від 01.01.2012. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_011.
35. Мочерний С.В. Політична економія : навч. посіб. К. : Знання-Прес, 2012. 687 с.
36. Мудрик М.В. Первинний та зведений облік праці та її оплати на сільськогосподарських підприємствах / Матеріали міжнародних наукових практичних конференцій. С. 42-45.
37. Озеран А., Литвинчук А. Оплата праці в умовах інфляції: механізм індетовації та облік / *Бухгалтерський облік і аудит*, 2014. №9. С. 10-14.
38. Оляднічук Н.В. Бухгалтерський облік розрахунків за виплатами працівникам та його удосконалення [Електронний ресурс] / *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*. 2014. Вип. 84. С. 167-169.
39. Онищенко Т. Оплата праці: податковий та бухгалтерський облік / 6-те вид., перероб. і доп. Х.: Фактор, 2018. 528 с.
40. Особливості обліку та удосконалення аудиту нарахування заробітної плати в бюджетній установі / О.В. Гамова, Л.К. Феофанов, І.А. Козачок, І.О. Копитіна. *Економіка та держава*, 2021. №1. С. 104-113.
41. Петрик О., Шульга Н. Аудит розрахунків з оплати праці та інших виплат працівникам: вимоги до організації та методика / *Бухгалтерський облік і аудит*. 2015. № 12. С. 47-55.
42. Платовієнко В.Я., Назаренко І.М. Концептуальні основи організації безпаперової бухгалтерії / *Агросвіт*. 2020. № 12. С. 3-7.
43. Податковий кодекс України від 2.12.2010 р. №2756-УІ із змінами та

доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/ed20221107#Text>.

44. Подмешальська Ю.В., Резніченко Л.О. Удосконалення методики внутрішнього аудиту заробітної плати як засобу внутрішнього контролю на підприємстві / *Агросвіт*, 2021. №4. С. 88-96.

45. Подмешальська Ю.В., Піддубна Я.В. Удосконалення обліку та аудит заробітної плати на підприємстві / *Економіка та держава*, 2022. №12. С. 100-108.

46. Подмешальська Ю.В., Панченко А.М. Удосконалення організації обліку заробітної плати / *Інвестиції: практика та досвід*, 2022. №1. С. 58-63.

47. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам» затверджене Наказом Мініфіну від 28.10.2003 р. №601 із змінами і доповн. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1025-03#Text>.

48. Порядок обчислення середньої заробітної плати / *Баланс-Бюджет*, 2019. №18-19. С. 22-26.

49. Постанова КМУ «Про затвердження порядку обчислення середньої заробітної плати» від 8.02.1995 №100. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/100-95-%D0%BF#Text>.

50. Сердюк В.Н. Бухгалтерский учет: [Учеб. пособ.]. 9-е изд., имз. и доп. Донецк: ДонНУ, 2014. 595 с.

51. Смит А. Исследование о природе и причинах богатств народов (книги I–III). М. : Наука, 1992. 572 с.

52. Соломонов С. Становлення системи оплати праці на підприємстві / *Довідник економіста*. 2019. № 6. С. 73-77.

53. Сук Л., Сук П. Облік праці та її оплати / *Бухгалтерія в сільському господарстві*, 2011. №2. С.37-44.

54. Сук П., Мельянцева Л. Облік оплати праці в натуральній формі / *Бухгалтерія в сільському господарстві*, 2018. №10. С. 2-7.

55. Ткаченко Н.М. Теоретико-методологічні проблеми формування

бухгалтерського фінансового обліку : Монографія. К.: А.С.К., 2021. 348 с.

56. Ткаченко О.С., Величко Р.В. Аудит розрахунків з оплати праці на вітчизняних підприємствах / Облік, аудит, оподаткування та звітність у системі забезпечення економічної стійкості підприємств: тези доповідей V Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції 13-14 травня 2021 р. Дніпро : ННІЕ, 2021. С. 62-65.

57. Ткаченко О.С., Величко Р.В. Економічна сутність поняття «оплата праці» та підходи до її визначення / Наукові та прикладні аспекти удосконалення обліково-фінансового забезпечення підприємств в умовах нестійкої економіки (з нагоди 100-річчя з часу заснування Дніпровського державного аграрно-економічного університету) : колективна монографія / за заг. ред. І.П. Приходька, О.М. Губарик. Дніпро: Пороги, 2021. С. 113-123.

58. Феофанова І.В., Голяк В.В. Удосконалення обліку та аудиту заробітної плати на підприємстві / *Економіка та держава*, 2021. №3. С. 125-130.

59. Шемшученко Ю.С. Національний доход. Юридична енциклопедія : у 6 т. / ред. кол. Ю.С. Шемшученко (відп. ред.) [та ін.]. К. : Українська енциклопедія ім. М.П. Бажана, 2012. Т. 4 : НП. 720 с.

60. Шот А.П., Ващук О.О. Аналітичний огляд змін законодавства у сфері оплати праці / *Інвестиції: практика та досвід*, 2020. №5. С.41-44.